

Экологиялық тәрбие маңыздылышы

Экологиялық тәрбие

Балалардың ойлау тұғастығын ягни, табиғатты қорғау көзқарасын дамыту үшін жыл мезгіліне сай жүйелі, мақсат міндегі айқындалған экологиялық тәрбие жұмысын оку жылының өн бойында жүргізіліп отырады. Экологиялық тәрбие берудің басты мақсаты бала бойында азаматтық борыш, гылыми білім, көзқарас пен сенім жүйесін орнықтыру болып табылады. Бұл қоршаган ортамен қарым-қатынаста тәртіптілік, ұқыптылық ережелерін орындау, табиғатты аялап, оған қамқорлық таныту қабілетін дамытуға негізделген. Экологиялық тәрбие жұмысын осындай міндеттерді атқарта отырып, жүзеге асырады.

Мысалы:

- Балаларды өсімдіктер мен жануарларды күтіп-бағуға балу,

Олардың бойында қабілет пен икемділікті орнықтыру;

- Табиғаттың сан-алуан сырлары мен байлықтары жөнінде

эстетикалық және ұлтжандылық сезімдерін дамыту;

- Табиғатта барлық нәрсенің бір-бірімен өзара байланысты

Болатынын түсіндіру және осы байланысты күнделікті өмірде

Ескеру қажеттігін үйреніп отыру.

Міне осы міндеттердің барысында балалардың экологиялық таным-түсінігін терендегіп, олардың табиғатқа деген жаңа мәдени қарым-қатынасын бекітеді. Мұндай жұмыс түрі балалардың физиологиялық даму, психологиялық ерекшеліктерін ескеріп, әдіс-тәсілдерді шебер пайдаланып, шығармашылықпен жұмыс істейтін тәрбиеші басшылығымен жүргізіледі. Оқу жоспарында экологиялық тәрбие жұмысын бір рет өткізуге болады. Жыл мезгілінің ерекшелігіне орай күзгі табиғат құбылысы (жаңбырдың жаууы, адамдардың пайдалы іс-әрекеті, ауладағы жапырақтарды жинау, жылы жаққа ұшатын құстарды бақылау т.б.). Қысталап қалған құстарға қамқорлық, табиғат бұрышындағы өсімдіктер мен құстарды күту, балыққа жем беру. Көктемде ұшып келетін құстарға үлкендер көмегімен дайындалған ұяларға жем шашу, ауладағы гүл, көкөніс өсімдіктерін өсіруге жәрдем беру.

Бұршік жарған ағаш бұтақтарын (бұтақ, бұршік, өсімдік т.б) магынасына сай туғындары. Наурыз мерекесі қарсаңында жас шыбықтар отырғызып, оны күтуді күнделікті әдет-дағдыға айналдыру. Көктемнің әдемі келбетін жырлайтын өлең жолдарын әнгелде қосу, психологиялық дайындық жұмыстарын жүргізу, сөзжұмбактар шешу, дидактикалық қимылды ойын түрлерін пайдалану, өз ойларын табиғат көрінісінде суреттің салып, әнгімелеп айттып беру. Жаз кезінде тәрбиешілердің ұйымдастыруымен өзен-көл жағасына, баққа, гүл алаңына барған кезде, айналаның тазалығына мән беру. Бұл әр баланың жауапкершілік дағдысын, ұжымдық бірлігін арттырады. Экологиялық тәрбие жұмысын ұйымдастырудан тәрбиенің негізгі салалары болып табылатын адамгершілік, эстетикалық, еңбек, имандылық тәрбиелерімен сабактастыра жүргізу басшылыққа алынады.

Экологиялық тәрбие жұмысын жүргізуде оқытудың негізгі формалары бақылау, қызықтау, серуен т.б. қамтылады. Бақылауда табиғаттағы құбылмалы ауа-райын, құстың жемге келуін, мысалы аула сыйыруышының қар күреуін т.б.

Қызықтау кезінде балаларды таза ауада, көз тартар әдемі гүлдер мен ағаштар арасында болуы көтеріңкі көніл күймен қатар, табиғат сұлулығын сезіне білуіне әсер етеді. Ал серуен кезінде тәрбиеші балаларды табиғатпен таныстырып, өсімдіктерге су құю қураган жапырактарды бір жерге жинау, өсімдіктерді суару, ағаш түптерін тазалау т.т сияқты қарапайым еңбек түрлеріне қатыстырады. Мұндай еңбек түрлерінорындау балалардың әнбекке деген жауапкершілік сезімдерін дамытып, ынтасын арттырады. Нәтижесінде өсімдіктерді жұлмауға, құстарды қорғай білуге дағдыланады, өздерінің мұның пайдалы іс-әрекетімен құрбыларына да ықпал жасайды.